

CERKVENI GLASBENIK.

Organ Cecilijinega društva v Ljubljani.

Izhaja po enkrat na mesec in velja za celo leto z muzikalno prilogo vred 2 gold.,
za ude Cecilijinega društva in za cerkve ljubljanske škofije 1 gold. 50 kr.

Vredništvo in upravnništvo je v hiši „Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov“,
Komenskega (Poljske) ulice št. 10.

Petdeset let cesar.

Dné 2. decembra bilo je 50 let, odkar je Njegovo Veličanstvo naš cesar

Francišek Jožef I.

zasedel preslavni prestol svojih dedov in v svojo mladeniško krepko roko vzel krmilo države avstrijske. Veliko veselja, a še več žalosti je prišlo v ti dolgi vrsti let nad našega dobrotljivega vladarja. Umorili so mu brata v daljni Mehiki, sin edinec je našel v cvetji svojega življenja grozovito smrt; najhujši udarec pa je zadel cesarskega trpina sredi svojega letošnjega jubileja ter spremenil to leto za vso državo, za vse njegove narode, v leto najtemnejše žalosti. Zvesta soproga, plemenita cesarica, skozi 44 let podpora in solnce njegovega življenja, padla je daleč od domovine kot žrtva po morilnem orožji poživljenega človeka.

Radost, s katero so nameravali zvesti narodi dné 2. decembra svojega ljubega cesarja obsipati, bila je zadušena po solzah, ki so se vsiljevale v oči vseh; glasna edina je bila molitev, katera je kipela iz milijonov hvaležnih src proti nebu: „Vzvišeni vladar, živi še dolgo — dolgo! Ti si up Avstrije in krepak varuh njene moči, Ti nerazrušljiva vez njegovih narodov! Vsegamogočni naj podaljša Tvoje dni do skrajne meje človeškega življenja! Marija, kraljica svetnikov, vsi naši zavetniki ob Božjem prestolu naj se združijo z našimi molitvami in nam izprosijo pri Bogu, da bi prisodil vzvišenemu slavlencu na avstrijskem cesarskem prestolu še dolg večer življenja, pa tudi, da bi mu na večer življenja sijalo solnce miru in neskaljene sreče!“

Lastnosti katoliškega zborovodje.

(Konec.)

Čititi se moramo! Brez učenja in napredka, ni popolnosti! Ako se boste, čast. gg. zborovodje! cerkvene glasbe na ta način učili in jo tako gojili, Vam tudi nikdar ne bode manjkalo navdušenosti, katera je tretja važna lastnost katoliškega zborovodje. Navdušiti se morate za stvar, katero zastopati ste poklicani. Ogenj svete navdušenosti se mora iz Vas svetiti in nikdar — tudi ako se Vam ovire stavijo — ne sme ugasniti. Brez navdušenosti ni vselega delovanja, brez nje sploh ne pridete dalje. Nasproti pa navdušenost premaga težave, o katerih mislimo, da ni mogoče jim v okom priti.

Gospóda! Stvar sama pa tudi zasluži, da se je poprimemo z vsem navdušenjem. Cerkvena glasba je sveta stvar, kajti ona je

a) stvar Božja. Čast Božja in njega zunanje poveličanje je prvi in najimenitnejši smoter, ki ga ima doseči cerkvena glasba. Kakor angeli v nebesih z največjim navdušenjem Božjo slavo prepevajo in se nikdar ne utrudijo, tako naj tudi naša glasba, naše petje na zemlji pomore pri edino pravi in največji daritvi, pri sv. maši, da se vekša in množi čast istega trojedinega Boga. Ali to ni mogočen nagib, da se radostnim srcem navdušujemo za prevažno stvar cerkvene glasbe?

b) Cerkvena glasba je sveta stvar, ker je prav tako tudi stvar katoliške cerkve. V imenu cerkve molite in pojete javno pred zbrano srenjo, v imenu cerkve prinašate daritev slave, zahvale in prošnje. Cerkev gleda na Vas in pričakuje od Vas, da ji bodete čast delali ter opravičili zaupanje, ki ga ona stavi na Vas. S tem, da se je Vam izročila služba zborovodje, dala se je Vam častna naloga, da v imenu cerkve slavo Božjo z močjo petja in glasbe dostojno oznanujete. Tudi ta nagib nam kaže svetost naše stvari; in kje bi se pač našel katoliško misleč zborovodja, na katerega bi ta nagib ne vplival, kateri bi se ne dal po njem navdušiti veselja in ljubezni do svojega poklica?

Dalje naj navedem še eno lastnost dobrega katoliškega zborovodje, katera je prav za prav duša vsega njegovega delovanja, ali rodovitna tla, v katerih so ukoreninjene in uspevajo vse druge lastnosti, t. j. verski čut in duh molitve. Častiti gospodje zborovodje! V cerkveni glasbi je glavna stvar, dostojno izraziti tekst s petjem; od tega je vse odvisno. Vsebina cerkvenih tekstov pa, ki se imajo popevati, je molitev, in prav zato cerkvena glasba ni nič drugega, kot popevana molitev. Duh molitve mora prešinjati cerkvene pevce in njih vodjo. A prave molitve pogoj je verno srce, verski čut. Zborovodja mora biti popolnem prevzet veličastnosti službe Božje. Zavedati se ima važne in odgovorne službe, ki jo zavzema on in njegov pevski zbor. Z vero mora doumevati, koliko da je zavisno od njegovih cerkvenoglasbenih izvajanj. Z eno besedo: imeti mora verni čut, znati mora moliti. Ako sam ne razumeva cerkvene glasbe v duhu sv. vere kot molitev, tedaj tudi nikakor ne more tega duha vdihniti skladbam, katere se imajo predavati, ne more poslušalcev vnemati k pobožnosti. Česar znotraj ni, se tudi ne more po vnanjem razodeti. Dovršitve takih cerkvenih pevcev in tacega vodje utegnejo kdaj po vnanjem lepe, morda celò umetniške biti: toda nikdar ne bodo

Boga v resnici poveljevale in vedno poslušalca mrzlega in brez prave pobožnosti pustile. Pri taki glasbi in takem petji postane cerkev k večjemu koncertna dvorana, kamor zahajajo radi zabave, a ne k službi Božji. Celò naj-sijajniša cerkvena glasba, vršeča se brez verskega čuta ter brez duha molitve, daje le povod raztresenosti in ovira vsako resnično pobožnost. To prav mnogokrat lahko v onih cerkvah opazujemo, kjer se slična, po vnanjem kot sijajna hvalisana glasba, brez duha vere in molitve vrši. Nasproti pa vidimo po cerkvah, kjer verni zborovodje z vernimi pevci in godci pravo cerkveno glasbo v duhu sv. cerkve (bodi si že koral ali figuralno glasbo) izvajajo, da navzoči zbranim duhom in vidno pobožnostjo molijoč sveti daritvi sledé. Verno molijoč zborovodja vodi tudi krščansko srenjo k molitvi in po nji k Bogu; zborovodja pa, kateremu manjka vere in pobožnosti, uniči s svojo glasbo pobožnost tudi pri ljudstvu.

Gospóda! Premislite tudi službo, katero imate Vi in Vaš pevski zbor pri službi Božji med altarjem in ljudstvom opravljati. Vi zastopate ljudstvo pri Bogu, kateri je na altarji pričujoč. Vi zbirate hvalnice in prošnje posameznih v cerkvi navzočih vernikov ter jih kot zastopniki vsih drugih Bogu vsegamogočnemu prednašate, da bi ga v resnici slavili in nagnili uslišati krščanske srenje prošnje, izražene po pevskem zboru. Ako je tedaj Vaša glasba nesveta, Vaša lastna pobožnost pičla in pomanjkljiva, dà morebiti celo prav slaba, kako pač bi se moglo oko Božje radostno ozirati na Vas predavajoče, rekel bi, na govornike in ob enem tudi na srenjo, v kateri se nahaja taka brezverna in svetohlinska služba Božja? Kaj naj bi nagnilo Boga uslišati take puble molitve in zanje še deliti svoj blagoslov? O spominjajte se vedno te važne službe, katero Vi, gospóda moja, s svojim pevskim zborom zavzimate v sredi med altarjem in ljudstvom! Zavedajte se vedno, kako Vaše petje, Vaša molitev zastopa molitev naróda, in kako naj blagoslov, katerega bi radi izprosili, pride v prid vsi pred altarjem zbrani občini. Skrbite, da bodete sami v svojem srci imeli živo vero, da pridete k službi Božji pobožni, in da tako tudi Vaša glasba, Vaše petje diha pobožnega duha ter pri usmiljenem Bogu zadobi uslišanje. To bode Vam in vsi srenji, v kateri delujete, doneslo blagoslov Božji kot največji uspeh. Prava cerkvena glasba je sveta in se mora tudi sveto z njo delati. *Sancta sancte!* Svete reči opravljaj sveto! Prva oseba, katera je poklicana to izvršiti gledé cerkvene glasbe, je voditelj cerkvenega zbora, zborovodja, in zato naj se vsak, kdor je prevzel ali hoče prevzeti toliko važno in odgovorno službo, réсно trudi, da si po vsi svoji moči pridobi onih lastnosti, brez katerih si ne moremo misliti dobrega katoliškega zborovodje. Bodite marljivi in učite se pridno cerkvenih predpisov o glasbi, harmonije, starih cerkvenih tonovskih načinov, koral in onih skladb starih in novejših cerkvenih skladateljev, katere so Vam na razpolago. Kadar potrebujete svéta, iščite ga pri takih, kateri imajo potrebno znanje za pravo posvetovanje! Skrbite, da si pridobite vsaj najpotrebnejše znanje latinskega cerkvenega jezika! Vedno naj Vas vodi sveta navdušenost; kajti Vaša stvar je sveta, je Božja stvar. Vi požete na čast vsegamogočnemu, trojedinemu Bogu, požete v imenu vse svete cerkve. Opazujte življenje in mišljenje katoliške cerkve s čutnim premišljevanjem cerkvenega leta! Glejte na različnost cerkvenih časov in praznikov.

V prvi vrsti izvajajte cerkveno glasbo iz prave vere, ohranite si duha molitve, ki tudi druge k pobožnosti vnema. Kakor je vesten in marljiv mašnik velik blagor za občino, prav tako tudi zamore iz zborovodje, kateri svoj kor vestno po predpisih sv. cerkve vodi, za duševno življenje občanov izvirati čudovit blagoslov.

Občni zbor cecilijanskega društva za goriško nadškofijo.

Cecilijansko društvo za goriško nadškofijo je imelo 24. novembra t. l. svoj redni občni zbor, h kateremu se je sešlo precejšnje število njegovih udov, Slovencev in Italijanov.

Predsednik preč. g. dr. Jožef Pavlica, otvoril sejo pozdravivši srčno navzoče v slovenskem in italijanskem jeziku. Z vznesenimi besedami se spomni prerano umrlega knezonadškofa Alojzija Zorna, društvu mnogoletnega pokrovitelja končujoč: „Njegov spomin bo med nami trajen!“ Nadalje omeni, da je društvo bilo poklonilo svoje najudanejše čestitke Njegovi Svetosti Levu XIII., ko je praznoval svojega mašništva bisernico. Poslavljaljoč se od odbora poda g. predsednik nekaj resnih opominov in praktičnih nasvetov. Najprej povdarja in zabičuje, kar je že lani z istega mesta dejal, da se imajo cerkveni pevci in organisti bolje plačati ko doslej, ako hočemo, da predre preustrojba propale cerkvene glasbe. „Kdor še ni o tem prepričan meneč, da bosta navdušenje in požrtvalnost vse storila, pa naj sam prične s tem! Ali jaz vidim, da so vsi radi plačani na tem svetu. Vsako delo je vredno plačila.“ Zatem pobija ugovore, češ, da so cerkve uboge, da ni moči plačevati za petje več ko doslej. Sviri pred boječnostjo v tej zadevi rekoč, da je na deželi delo po ceni in se ni treba bati cerkvene oblasti zaradi stroškov. — Res je, da navdušenost sama ne zadostuje, a tudi denar ne bo vsega storil. Po dopisnikovem mnenju je treba oboje združiti, da se uresničijo cecilijanske težnje. Saj je pri nekterih ubožnih cerkvah, oziroma občinah prav dobro cerkveno petje, pri bogatih pa slabo, kakor je gosp. predsednik sam priznal. Ako bi se cerkveni pevci plačali, oziroma bolje plačali, bi bili ti tudi obvezani, da morajo v cerkvi peti, a pri današnjem stanju pevci lahko duhovnika pusté na cedilu, ne da bi ta smel jim kaj očitati.

Tudi Cecilijansko društvo po predsednikovih mislih ne more vsega storiti. Društvu je namen navduševati, voditi, izvrševati pa mora vsak v svojem kraju. Le v Gorici bi bilo želeti, da bi društvo v dogovoru z knezonadškofijskim ordinarijatom in z mestnimi župniki več storilo. Iz cerkvene blagajnice bi se morali vzeti denarji za nakup muzikalij in ustanoviti pri posameznih cerkvah arhivi za cerkvene skladbe. H koncu biča neki navadni pregrešek cecilijanskih pevcev. Organisti in pevci izbirajo pretežke skladbe, n. pr. začenjajo s kako štiriglasno latinsko mašo, kateri niso kos. V obče se trudijo pevci le za izredne cerkvene slovesnosti, cenijo pa le malo navadno ljudsko petje. Tudi gledé tega moramo g. predsedniku pritegniti.

Završil pa je svoj govor rekši, da ga veseli, da se na Goriškem množi število navdušenih mož. „Ni je lepše in hvaležnejše naloge ko skrb za cerkveno petje. To je res dobro, ljudomilo delo, katero Boga časti, angele veseli in ljudi tolaži v tej solzni dolini. Bog potrdi le prijatelje cerkvene glasbe in pomnoži njih število!“ Naposled se je zahvalil še semenškemu vodstvu, da je prepustilo zboru dvorano.

Na to poroča preč. g. Ivan Marchesan, tajnik italijanskega odseka, o cerkvenoglasbenem gibanju na Furlanskem. Furlanski Cecilijanci, dasi jih je še malo, delujejo resno in tiho. V Zagradu, Turjaku, Ogleju, Vilesu, Vili Vicentini, Sv. Vitu, Kaprivi, Ronkih, Rudi in Gradiški so peli mašne skladbe Hallerjeve, Wittove, Schöpfove, Foersterjeve, Schweitzerjeve, Perosijeve, Botazzove i. dr. Da je priljubljeni Candotti s svojimi boljšimi in slabšimi skladbami še vedno na cerkvenem repertoiru, ne smemo se čuditi. Vendar veselimo se napredka!

G. Marchesanovo poročilo se je vsprejelo in odobrilo z glasnim ploskanjem.

Za tem je sledilo poročilo čast. g. Ivana Koršiča, tajnika slovenskega odseka. Glavne poteze njegovega poročila so te-le:

Pri zadnjem občnem zboru dné 21. junija 1897, ko sta se osnovala dva odseka istega društva, namreč slovenski in italijanski, torej dve roki eni glavi, je del nek odhajajoči društvenik: „To je mrtvo rojeno dete“, a današnji občni zbor je ovrgel to mnenje. Društvo sicer ni dosti napredovalo, a dokazalo vendar svoje življenjske moči v preteklem letu. 4. novembra 1897. l. je sklenil odbor izdati „blagoslovne pesmi“, katere sta zložila gg. J. Kokošar in J. Laharnar, a ker ni bilo ne ženka ne cvenka, se je moralo to odložiti do boljših časov. Pri isti seji je sklenil odbor ustanoviti v Gorici stalen cecilijanski zbor. Pevske vaje naj bi se plačale, kar se je tudi izvršilo. Pevci so se naučili dve latinski maši in več drugih pesem. Peli so pri č. oo. kapucinih in 8. marca, ko sta zborovala oba društvena odbora. Sicer se je pevski zbor zaradi pomanjkanja duševnih in gmotnih močij razšel, a vpliv njegov je blagodejen in trajen.

Druga javna in slavna društvena produkcija je bila 6. sept. t. l. na Sv. Gori, kjer so združeni cecilijanski zbori z gorá peli pri pontifikalni maši prevzvišenega goriškega kneza in nadškofa Schwitzerjevo mašo v občo zadovoljnost.

Društveni tajnik je pregledal arhiv, uredil ostale muzikalije in poterjal posojene.

Odbor je bil tudi sklenil ustanoviti muzikalne arhive pri župnih cerkvah. Obrnil se je v ta namen do knez nadškofijskega ordinarijata goriškega, kateri pa je blagovolil — molčati. Tudi to poročilo se je odobrilo.

Slovenski blagajnik je izkazal 108 glđ. 39 kr. dohodkov in 101 glđ. 78 kr. stroškov, torej preostanek 6 glđ. 61 kr. Želeti bi bilo, da iz tega malega preostanka zraste veliko. Prihodnji odbor pa bo moral vsekako čudeže delati, kakor nekdanji francoski minister Colbert.

Malo boljša je bilanca italijanskega odseka: 19 glđ. dohodkov, 16 glđ. stroškov, koliko ostane? Ali smo bogati!

Pri tretji točki dnevnega reda je stavil g. predsednik predlog, da naj se ponižno poprosi Njega Prevzvišenost kneza in nadškofa dr. Jakoba Missia, da bi blagovolil prevzeti pokroviteljstvo društva ter sprejeti izraze vdanosti in spoštovanja. Predlog je bil enoglasno in z veselím odobravanjem sprejet.

Proti koncu so sledili še posamezni nasveti in predlogi.

Msgr. Zernitz, predsednik društva, predlaga, da naj se poprosijo cerkveni predstojniki, naj vpišejo svoje organiste v društvo ter jim nakupijo cerkvenih muzikalij, oboje na cerkveni račun; nadalje naj se vpliva na dotičnem mestu, da se v malem in velikem semenišču temeljito uči cerkveno petje, figuralno in koralno. Tu bi bil začetek preporoda in uspeha. Predlog je bil enoglasno vsprejet.

Mladi g. dr. Andrej Pavlica zahteva, da naj se tudi izpred altarja sliši pravilno cerkveno petje. Sevêda bi bilo zato treba naučiti bodoče duhovnike že v bogoslovnem semenišču. Nadalje nasvetuje, da naj se zaradi raznovrstnih načinov petja, ki je čuti pri peti sv. maši izpred altarja, preišče, kaj je prav za prav „oglejsko“, kaj razvada in naj cerkvena oblast določi, kakó se ima peti pri tej babilonski zmešnjavi.

H koncu predlaga g. dr. Fr. Sedej, da naj bi se začelo praktično reformovati. Pisalo, govorilo in zabavljalo se je že zadosti. Cecilijanska glasba je umetnost. A koliko je pri nas na deželi umetnikov, ki bi jo znali izvajati? Zato predlaga, da naj se prihodnje leto otvori v Gorici podučevalni tečaj za organiste in cerkvene pevce in sicer po zimi, ko imajo ljudje čas. Ta tečaj naj bi bil praktičen, in ne kakor zadnji pred 12 leti — teoretičen. V ta namen naj se poprosi knez nadškofijski ordinarijat, da se udeležiteljem tega ečaja poplačajo stroški iz cerkvene blagajnice. Tudi ta predlog je bil vsprejet. Zbor se je bil že razšel, ko je došlo novemu predsedniku prav simpatično pozdravilo in voščilo od g. vrednika „Cerkvenega Glasbenika“. Lepa hvala za ta lepi izraz bratovske vzajemnosti!

Pri tem občnem zboru je bilo videti občno zanimanje za dobro stvar. Marsikatera pikra beseda, izvirajoča iz svetega navdušenja, je pala, a menimo, da ne na trda tla. Večna škoda bi bila, ako bi mlado cecilijansko setev vdušilo bodoče starikasto trnje.

Ako h koncu dodam še izid volitev pri obeh odborih, sem povedal vse glavne točke tega občnega zbora, ki obeta biti mejnik novi srečnejši dobi.

Preč. g. Ivan Marchesan, kurat v Zagradu je izvoljen za predsednika celega društva in še posebe italijanskega odseka. Dr. Fr. Sedej pa je predsednik slovenskemu odseku. Gosp. Danilo Fajgelj bode mesto preč. g. J. Kokošarja glasbeni vodja, novomašnik č. g. France Setničar, učenec glasbene šole v Ratisboni, pa tajnik. Novemu odboru naj izprosi sv. Cecilija mnogo potrpežljivosti, previdnosti in — eneržije! *D. F. S.*

D o p i s i.

Iz Št. Ruperta na Dolenjskem. — Zadnji dopis od tukaj bil je v 7. in 8. številki leta 1894. Omenjeni številki „Cerkv. Glasb.“ prišli ste po naključji tudi v roke nekemu č. g. sosedu. Moj dopis dregnil je tega g. soseda neljubo, tako, da mi je rekel, ko sva se sešla: „Vi znate pa prav dobro samega sebe v „Glasbeniku“ incenzirati.“ Jaz sem gospodu mirno pojasnil, da nisem dopisa v „Glasbenik“ zato poslal, da bi sam sebe „incenziral“, temveč, da sem spolnil naše geslo „delajte v čast božjo in poročajte, kaj ste storili.“ Resnica je, da, ako bi imeli organisti take predstojnike, kakoršen je imenovani č. g. sosed, storili bi malo za lepoto cerkvenega petja in „Cerkv. Glasb.“ imel bi tudi kaj malo poročevalcev. Vsa čast pa našema čast. gospodoma, posebno č. gospodu župniku vrlo vnetemu za lepoto Božjega hrama in lepega cerkvenega petja.

V teku štirih let nabral sem toraj obilo tako zvanega „kadila“. Pokazati pa hočem tudi onim gospodom, ki pravijo, da se pravo liturgično petje ne dá na deželi vpeljati, kaj se tudi v prosti vasici s trudom na tem polji doseže. — Pričnem naj toraj s svojim zborom. Le-ta šteje: 3 soprane, 2 alta, 1 tenor in 2 basa. Sam posredujem bas ali tenor. Omenim naj le latinske maše in motete, da dopis ne postane preobširen.

Maše: Missa in hon. SS. Angelorum Custodum, J. Schweitzer, Op. 27. Missa in hon. Sanctae Caeciliae, A. Foerster, op. 15. Preis-Messe Salve Regina, J. G. E. Stehle. Missa pro Defunctis Requiem. J. G. E. Stehle op. 52. Missa Ecce panis Angelorum, Josip Lavtižar. op. 2. Missa Tota pulchra es Maria, P. Angelicus Hribar. Missa in hon. S. Francisci Xaverii, Dr. Fr. X. Witt, op. 8 b. Missa Sti Viti M. Frid. Tomec, op. 1. Snt. Gregoriusmesse. Jos. Gruber, op. 30. Missa in hon. S. Familiae Jesu, Mariae et Joseph, Ign. Hladnik, op. 28. Missa XI. (jonici) Toni, Dr. Fr. X. Witt, op. 38. Missa celebris Papae Marcelli, Joannis Petraloysii Praenestini. Missa Tertii Toni, Dr. Fr. X. Witt, op. 46 a. Missa O admirabile Commercium, Joannis Petraloysii Praenestini. Missa in hon. S. Sophiae, Jos. Hanisch. Missa in hon. S. Josephi, Danilo Fajgelj op. 5. Lateinische Messe von Felix Uhl, op. 4. herausgegeben Oswald Joos. Missa Solemnis in Nativitate Domini Jesu Christi, Franc Schöpf op. 90. Sct. Ludwig's Messe, Jos. Greg. Zangl, op. 59. Sonntags Messe Jos. Greg. Zangl, op. 29. Sct. Joseph's Messe Jos. Greg. Zangl op. 52. Papst-Leo-Messe, Jos. Greg. Zangl op. 79. Lateinische Messe in D. von Karl Kempter op. 9.

Graduale: Propter veritatem, A. Foerster. Solemnitas gloriose, A. F. Benedicta et venerabilis es, A. F. Sacerdotes ejus, A. F. Locus iste, A. F. Justus ut palma, A. F. Anima nostra, A. F. Exaltent eum, A. F. Os justi meditabitur, A. F. Universi qui te expectant, A. F. Ex Sion species, A. F. Qui sedes, Domine, A. F. Prope est Dominus, A. F. Videbant omnes fines terrae, Multifarie, A. F. Omnes de Saba venient, A. F. Tenuisti manum dexteram, A. F. Eripe me, Domine, A. F. Christus factus est, A. F. Haec dies, A. F. Alleluja. In die resurrectionis A. F. Alleluja. Cognoverunt A. F. Alleluja. Ascendit Deus, A. F. Alleluja, Emitte Spiritum, A. F. Alleluja, Loquebantur, A. F. Lauda Sion, A. F. Constitues, A. F. Benedicta es tu, Virgo Maria, P. Rampis harm. A. F. Domine praeventisti, A. F. Alleluja, Confitebuntur, A. F. Suscepimus Deus. J. Aug. Engler. Constitues, Becker. Audi filia, A. F. Alleluja, Redemptio, A. F.

Offertorium: Assumpta es Maria, R. Burgarell. Beata es Virgo Maria, Jos. Lavtižar. Domine Deus, Ign. Hladnik. Justorum Animae, A. F. Veritas mea, Jos. Lavtižar.

Tu es Petrus, Dr. Fr. X. Witt. Constitues, Jos. Lavtižar. Justus ut palma, Ign. Hladnik. In omnem terram, Dan. Fajgelj. Ad te levavi, Ign. Hladnik. Deus tu conversus, C. Konrad. Benedixisti Domine, M. Haller. Ave Maria, Witt, Holler, Fajgelj. Tui sunt coeli, J. Haydn, Ign. Hladnik. Elegerunt Apostoli, Ign. Hladnik. Reges Tharsis, F. Koenen, Ign. Hladnik. Confitebor tibi Domine, Pet. Piel. Improperium, M. Haller. Dexteram Domini, M. Haller. Terra tremuit, Pet. Griesbacher. Angelus Domini, Jac. Quadflieg. Deus, Deus meus, Haag Melch. Ascendit Deus, Witt. Confirma hoc Deus, Jos. Schildknecht. Intonuit, Lud. Ebner. Sacerdotes Domini, Ign. Mitterer. Domine Deus, Ign. Hladnik. Iustorum Animae, Dr. Franc. X. Witt. Diffusa est, A. Foerster, Ign. Hladnik, Perosi, Lorenzo. Veritas mea, Lavtižar, A. Foerster, Ign. Hladnik, Dr. Fr. X. Witt. Exsultabunt, Dr. Fr. X. Witt. Afferentur regi, M. Haller. Lauda Jerusalem, C. Hoffmeister. Confitebuntur coeli, Ign. Hladnik.

Razni drugi moteti: Miserere, Giov. Pierl. da Palestrina. Te Deum laudamus, A. Foerster, op. 18 in 58, Fr. Schöpf, op. 77. Lauda Sion, rokopis Ign. Hladnika. Pange lingua, Sacris solemnibus, Verbum supernum, Salutis humanae Sator, Aeterne Rex, Ign. Hladnik, op. 24.

Caro mea, O quam suavis, Sit laus plena, Greg. Rihar. Tantum ergo, raznih skladateljev domačih in tujih. Iz svojega rokopisa: 2 Tantum ergo in Diffusa est gratia. Ecce panis angelorum.

Konečno naj omenim, da smo zadnji dve leti obhajali god sv. Cecilije prav slovesno s sv. mašo. Letos smo peli 22. nov. sledeče: Preis-Messe Salve Regina od J. G. E. Stehleja, Graduale A. Foersterjev, Offertorium M. Hallerjev. — Na predvečer petdesetletnice presvitlega cesarja peli smo na prostem pri lepi razsvitljavi: Avstrijsko himno, Na slavo Avstrije, A. Foerster: „Kranjska z Avstrijo“. Drugi dan pa 2. decem. pri slovesni sv. maši: Sct. Ludwigsmesse Jos. Greg. Zangl op 59. Graduale A. Foersterjev, Offertorium sem z orgljami prebral in nato smo zapeli „Lauda Sion“, rokopis gosp. Ign. Hladnika. — To je, gosp. vrednik, moje kadilo! Naj ima namen, buditi gospode tovariše k vstrajnemu delu, vzdrami pa naj tudi kakega č. g. predstojnika, da gmotno podpira organista in pevce. — Svojemu nasledniku pa želim, naj po meni pričeto delo tudi dalje izvršuje in spopolnuje v čast Božjo in vspodbudo župljanov. V to pomozi Bog in sv. Cecilija!

Matej Holmar, organist.

Iz Gorice. — Dne 8. t. m. daroval je preč. g. Fr. Setničar v tukajšnji semeniški kapeli prvokrat sv. nekrvavo daritev. G. novomašnik je jako izvežban glasbenik, ki je to leto svoje glasbeno znanje izpopolnil z cerkv. glasbeni šoli v Rezzu. Čestitamo nadškofiji in osobito mestu Gorici na tem, da si ohrani v svoji sredi cerkv. glasbeno moč, ki nam je krvavo potrebna.

Pri tej slovesnosti peli so gg. bogoslovci izborno in popoluoma cerkveno. Le pri vstopu in na koncu sv. maše smo slišali privilegirani „Novi mašnik“ v $\frac{3}{4}$ taktu. Introit so peli koralno, nekoliko prepočasno, graduale po Rampisu, communio koralno in „Te Deum“ deloma koralno deloma figuralno in s „falsi bordoni“. Skladatelj maše mi ni znan, a trditi moram, da je lepa: osobito so imponovali mnogi koralni frigični sklepi. Pevski zbor gg. bogoslovcev je dokaj izvežban, pri tej priliki pa je sijajno pokazal, kaj premore dobra in resna volja. Tudi g. organist je svojo nalogo častno izvršil; žal, da je čestokrat ponavljal znan Mendelssohnov motiv

v terciah in sekstah na ležečem basu. Bolje bi bilo motiv harmonizovati n. pr.

Človeku dobro dé, ako sliši po tolikrat čuvani zdvijani cerkv. glasbi blažilni in srce pretresujoči koral in na njem slonečo glasbo. To je čutilo tudi 8. t. m. v semeniški kapeli v pobožnosti zbrano ljudstvo, kjer se je pri svetem petji obnašalo tudi sveto. Tako je: Kakoršno je petje v cerkvi, tako je tudi obnašanje občinstva. Po končanem svetem opravilu dejal mi je prijatelj: „Bilo je to petje krasno, le tista slovenska pesem se je med drugo prilagala tako, kakor krava v kavarno.“ D. F.

Razne reči.

— Petdesetletnica vladanja Nj. Veličanstva cesarja Frančiška Jožefa I. se je, kakor poročajo časniki, po vseh krajih v cerkvi slovesno obhajala. — Gg. somišljeniki bi nam prav ustregli z bolj natančnimi poročili.

— † Gosp. Van Damme, kanonik in profesor glasbe *du grand Sem.* v Gand-u (Belgija) je umrl 3. nov. t. l. Ustanovil je bil za Belgijo društvo sv. Gregorija in glasbeni časnik *Musica sacra*, katera izhaja že 18 let. Učen mož ter v glasbi veščak, veljal ni le domá kot avtoriteta, ampak povsod, kjer so čitali njegov časnik. Njegova sodba je veliko veljala in njegova izguba se ne dá lahko nadomestiti. R. I. P.

— Ruski minister za notranjo upravo je cenzuri prepovedal dovoljevati tiskati uredbe (arrangements) po liturgičnih pesmih ruske cerkve. Na prečuden način so neki predelavali cerkvene pesmi, — celó za plesno godbo. Prav je ukrenil.

— Znana tvornica za glasovire J. Blüthner-ja v Lipsku je pred kratkem izdelala 50.000 instrument; tvrdka obstoji 45 let, torej je vsako leto povprek razprodala nad 1000 instrumentov.

— Lepo geslo. Kot vojniki in pisatelj za časa cesarja Rudolfa II. znani Kristof Harant pl. Polczic izvolil si je bil geslo:

Virtus